



## LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Lietuvos Respublikos Seimui  
Gedimino pr. 53  
01103 Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybei  
Gedimino pr. 11  
01103 Vilnius

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai  
Lukiškių g. 2  
01512 Vilnius

### VALSTYBINIO AUDITO IŠVADA

2015 m. spalio 1 d. Nr. FA-P-60-1-34  
Vilnius

Vadovaudamiesi Valstybės kontrolės, Viešojo sektoriaus atskaitomybės ir Valstybės skolos įstatymais atlikome 2014 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio, valstybės skolos ataskaitų ir skolinimosi teisėtumo auditą. Nacionalinį finansinių ataskaitų rinkinį sudaro finansinės būklės ataskaita, veiklos rezultatų ataskaita, pinigų srautų ataskaita, grynojo turto pokyčių ataskaita ir finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas. Jis sudarytas konsolidavus visų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų duomenis. Valstybės skolos ataskaitas sudaro valstybės skolos ataskaita pagal priemonių tipą, valstybės skolos ataskaita pagal kreditorius, valstybės skolos ataskaita pagal sektorius, valstybės perskolinamų paskolų ataskaita, suteiktų valstybės garantijų ataskaita ir valstybės skolos ataskaitų aiškinamasis raštas.

#### Vadovybės atsakomybė

Lietuvos Respublikos finansų ministras yra atsakingas už nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą ir Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, valstybės skolos ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Valstybės skolos įstatymą ir finansų ministro nustatytą tvarką.

Finansų ministerija pagal Valstybės skolos įstatymą atstovauja Vyriausybei skolinantis valstybės vardu, valdant Vyriausybės valstybės vardu prisiimtus įsipareigojimus.

Savivaldybės atsakingos už skolinimąsi pagal Lietuvos Respublikos 2014 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo ir Biudžeto sandaros įstatymus.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba atsakinga už skolinimąsi pagal Valstybinio socialinio draudimo įstatymą.

## Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomones dėl nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio, valstybės skolos ataskaitų ir skolinimosi teisėtumo.

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, kuriuose nurodyta auditą planuoti ir atlikti taip, kad būtų gautas pakankamas užtikrinimas dėl nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio ir valstybės skolos ataskaitų tinkamo ir teisingo pateikimo bei skolinimosi teisėtumo.

Audito metu vertinome, ar 2014 metų nacionalinis finansinių ataskaitų rinkinys ir 2014 metų valstybės skolos ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais parengtos pagal teisės aktų reikalavimus, ar juose nėra reikšmingų iškraipymų, lyginant jų duomenis su viešojo sektoriaus subjektų pateiktais ataskaitų rinkiniais ir kitais Finansų ministerijos duomenimis, iš kurių jie buvo sudaryti, ar 2014 metais prisiimant skolinius įsipareigojimus buvo laikomasi teisės aktų. Siekdami gauti pakankamą užtikrinimą dėl minėtų ataskaitų teisingumo ir skolinimosi teisėtumo, suplanavome ir atlikome valstybės, Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo, Privatizavimo fondo, Rezervinio (stabilizavimo) fondo, Garantinio fondo ir Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo finansinius (teisėtumo) auditus, atlikome pagrindines audito procedūras savivaldybėse ir Finansų ministerijoje.

Manome, kad surinkti įrodymai dėl 2014 metų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio ir valstybės skolos ataskaitų tinkamo ir teisingo pateikimo bei skolinimosi teisėtumo suteikia pakankamą pagrindą auditoriaus nuomonei pareikšti.

### Sąlyginės nuomonės dėl nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio pagrindas

Nustatėme reikšmingų nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitų (finansinės būklės, veiklos rezultatų ir aiškinamojo rašto) duomenų iškraipymų, įskaitant sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti. Šiuos neatitikimus lėmė reikšmingos klaidos žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinėse ataskaitose ir turėjusios įtakos visiems finansinių ataskaitų straipsniams – turto, įsipareigojimų, pajamų ir kt. (žr. ataskaitos 1.1 poskyrį).

Negalėjome patvirtinti, kad nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio (finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto pokyčių, pinigų srautų ataskaitų ir aiškinamojo rašto) duomenys teisingai koreguoti 474,5 mln. Lt konsolidavimo įrašais. Be to, buvo nepagrįstai atliktas žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjekto pateiktų duomenų taisymas 6 504,2 mln. Lt suma, kuria sumažintos sąnaudos, sukauptas perviršis ar deficitas ir tikrosios vertės rezervas (žr. ataskaitos 1.1 poskyrį).

### Sąlyginė nuomonė dėl nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, nacionalinis finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą visų viešojo sektoriaus subjektų, kurių finansinės ataskaitos konsoliduotos į vieną ataskaitų rinkinį, 2014 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2014 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

## Pabrėžtini dalykai

Valstybės kontrolės siūlymas valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą – miškus ir miško žemę – registruoti apskaitoje ir nurodyti finansinėse ataskaitose neįgyvendinamas jau penkerius metus. Pagal Miškų įstatymą, vertinant miškų urėdijų kapitalą, miško žemė ir miškas vertine išraiška į apskaitą neįtraukiami, nors kita valstybei nuosavybės teise priklausanti ne miško žemė vertinama tikrąja verte, registruojama apskaitoje ir nurodoma finansinėse ataskaitose.

Dėl šios priežasties rinkinys, parengtas pagal galiojančius teisės aktus (išskyrus sąlyginę nuomonę pagrindžiančius dalykus), dar neparodo tikrosios viso mūsų valstybei priklausančio turto vertės.

## Besąlyginė nuomonė dėl valstybės skolos ataskaitų

Mūsų nuomone, valstybės skolos ataskaitos, kurios parodo valdžios sektoriaus skolą, suteiktas valstybės garantijas ir valstybės perskolinamas paskolas, visais reikšmingais atžvilgiais parengtos ir pateiktos pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius jų sudarymą.

## Sąlyginės nuomonės dėl skolinimosi teisėtumo pagrindas

Dvi savivaldybės pažeidė Lietuvos Respublikos 2014 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą, nes viršijo nustatytus skolos ir metinio grynojo skolinimosi limitus. Kitos dvi savivaldybės pasiskolino iš kredito įstaigų vykdyti investicijų projektus, kurie nebuvo finansuojami iš ES ar kitos tarptautinės paramos lėšų, nors tai daryti taip pat draudė Lietuvos Respublikos 2014 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (žr. ataskaitos 2.3 poskyrį).

Septynios biudžetinės įstaigos pažeidė Biudžeto sandaros įstatymą – savo vardu prisiėmė skolinių įsipareigojimų (žr. ataskaitos 2.3 poskyrį).

## Sąlyginė nuomonė dėl skolinimosi teisėtumo

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, 2014 metais visais reikšmingais atžvilgiais buvo skolinamasi laikantis Valstybės skolos, Lietuvos Respublikos 2014 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo ir Biudžeto sandaros įstatymų ir įstatymus įgyvendinančių teisės aktų reikalavimų.

Valstybės kontrolierius

Arūnas Dulkys